

Leden Waterschappen

datum
26 juni 2025

ons kenmerk
124.053/CB

contactpersoon
Nine van Gent

betreft
Inzet waterschappen Tweede Ka- -
mervverkiezingen 2025 en Ge-
meenteraadsverkiezingen 2026

uw kenmerk

e-mail
ngent@uvw.nl

Bijlagen: 3

Geachte leden,

Met deze brief informeert de Unie van Waterschappen u over de acties die ondernomen zijn in aanloop naar de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in 2025 en de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

Tweede Kamerverkiezingen

In aanloop naar de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober 2025 heeft de Unie van Waterschappen op basis van bestaande verenigingsstandpunten een gezamenlijke inzet ontwikkeld #WatWaterschappenWillen en deze aangeleverd bij de programmacommissies van de politieke partijen die de verkiezingsprogramma's gaan opstellen. In deze brief informeren wij u daarover.

Inhoud inzet richting verkiezingsprogramma's

Onderstaande vier kernboodschappen staan in de inzet centraal:

1. *Zorg ervoor dat nieuwe woningen en bedrijfsterreinen zijn voorbereid op extreem weer*
De woningbouwopgave vraagt om snelheid, maar óók om zorgvuldigheid. Waterschappen pleiten voor duidelijke kaders aan de voorkant, zodat bouwen waterveilig en klimaatbestendig gebeurt. Dit voorkomt schade en versnelt procedures.
2. *Reserveer nu extra ruimte en geld om de Nederlandse dijken veilig te houden en te werken aan een weerbare samenleving*
De grootste dijkversterkingsoperatie sinds de Deltawerken is in volle gang. Om Nederland te blijven beschermen tegen overstromingen, is structureel extra budget nodig. Ook vragen waterschappen om investeringen in een robuuste infrastructuur, zodat Nederland weerbaar is tegen weersextremen, cyberdreigingen en militaire risico's.
3. *Draai aan de Waterknop: maak gebruik van waterbeheermaatregelen om sneller natuurherstel te realiseren en toekomstperspectief te bieden voor de landbouw*

Waterschappen investeren de komende jaren 1,4 miljard euro in watermaatregelen die bijdragen aan natuurherstel, klimaatadaptatie en een vitaal landelijk gebied. Het Rijk moet deze inzet ondersteunen met passend beleid en middelen.

4. *Pak watervervuiling bij de bron aan met strengere wet- en regelgeving*

Ondanks goede zuivering komen schadelijke stoffen nog te vaak in het water terecht. Waterschappen pleiten voor een strenger stoffenbeleid, inclusief een verbod op PFAS en betere toelatingseisen voor gewasbeschermingsmiddelen.

Daarnaast vraagt de Unie van Waterschappen ook nadrukkelijk om daadkrachtige Rijksregie. Voor het halen van waterkwaliteitsdoelen, natuurherstel én versnelling in woningbouw is die Rijksregie essentieel. Waterschappen vragen om samenhang, duidelijk beleid en oog voor uitvoeringskracht in de regio. De inzet is bijgevoegd als bijlage bij deze brief.

Organisatie

De Unie van Waterschappen heeft in het kader van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen een projectteam ingesteld dat zich richt op de lobby van de belangrijkste verenigingsstandpunten. Via de formele en informele route worden de aandachtspunten van de waterschappen meegegeven. Informeel gaat dit via de Bestuurlijke Begeleidingsgroep. Hierin zijn waterschapsbestuurders vertegenwoordigd die een warme lijn onderhouden met vertegenwoordigers van landelijke politieke partijen. Met PVV, Denk, Volt en NSC zijn er geen directe relaties, maar er zijn wel lijntjes naar deze partijen.

Vervolg

Eind augustus en begin september verwachten we de eerste verkiezingsprogramma's. Vervolgens is er ongeveer een week om te amenderen. Ook hier zal de Bestuurlijke Begeleidingsgroep voor worden ingezet. Het Uniebureau zal de verschillende verkiezingsprogramma's analyseren en dit delen met de vereniging.

In het traject richting de Tweede Kamerverkiezingen wordt ook de samen opgetrokken met de VNG en IPO. Er wordt verkend of er een gezamenlijke inzet mogelijk is. Hetzelfde geldt voor de drinkwaterbedrijven. De gezamenlijke inzet vanuit 2023 'Water in actie' wordt geactualiseerd en op 27 oktober organiseren we samen het Verkiezingsdebat Water in Nieuwspoort, Den Haag.

Na de verkiezingen wordt de focus gelegd op het beïnvloeden van de formatie. Ook hier volgen we de formele en informele route. De Bestuurlijke Begeleidingsgroep heeft hierin wederom een rol. Het Uniebureau zal de vereniging op reguliere basis bijpraten over de ontwikkelingen in bijpraatsessies via Teams, de nieuwsbrief van de Unie van Waterschappen en ledenbrieven.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

De inzet van de Unie van Waterschappen kan ook dienen bij de voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026. Het thema water verdient een plek in het gemeentelijk beleid en de komende gemeenteraadsverkiezingen bieden een uitstekende kans om de urgentie van water breed onder de aandacht te brengen. Veel waterschappen hebben goede banden met de gemeenten in hun gebied, andere waterschappen zijn meer zoekend. Om de waterschappen te helpen bij het onder de aandacht brengen van het thema water in de lokale verkiezingsprogramma's en de daaropvolgende collegevorming, heeft de Unie van Waterschappen - mede op verzoek van waterschappen - bijgevoegde handreiking gemaakt. De handreiking bevat instrumenten die de waterschappen, samen met de inzet #WatWaterschappenWillen, naar eigen behoefte en positie kunnen gebruiken.

Voor meer informatie en vragen kan contact worden opgenomen met Tessa Maas (tmaas@uvw.nl) of Anke van Houten (ahouten@uvw.nl).

Met vriendelijke groet,

Jeroen Haan
Voorzitter Unie van Waterschappen

Meindert Smallenbroek
Algemeen directeur Unie van Waterschappen

Bijlagen

1. Inzet Unie van Waterschappen “#WatWaterschappenWillen”
2. Handreiking “Water onder de aandacht bij gemeenteraden”
3. Samenstelling Bestuurlijke Begeleidingsgroep